

Hideg Ferenc József

hoz, aki elhívott benneteket. Akkor is, ha nehéz, ha elfogy a motiváció, ha nem látszik az út. Mert a szolgálatot nem az határozza meg, hogy milyenek vagyunk, hanem az, hogy milyen Isten, aki elhívott minket.

Hálások vagyunk mindazokért, akik a háttérből támogattak bennünket: szüleinkért, nagyszüleinkért, keresztszüleinkért, családtagjainkért, házastársainkért. Köszönjük a biztatást, a bátorítást, a sok imádságot, a szeretetcsomagokat, az üzeneteket, a türelmet és a szeretetet. Nélkületek nemcsak nehezebb lett volna, hanem talán el sem jutunk idáig.

A hála mellett egyidejűleg érzünk szomorúságot és örömet. Szomorúságot, mert lezárul életünk egyik korszaka. Búcsút mondunk az alma maternek, amely nemcsak tudást adott, hanem otthont is. Búcsút a baráti, hosszú beszélgetéseknek, a zenés-táncos estéknek, a közös áhítatoknak, az akadémiai istentiszteletek mélységének és azoknak a pillanatoknak, amikor az ige itt egyszerre szólalt meg mindannyiunk szívében. Szomorúak vagyunk, hogy ezeket így már nem élhetjük át újra. Ugyanakkor öröm is van bennünk. Öröm, mert eltelt a hatévnnyi tanulás, túl vagyunk megannyi kihíváson, vizsgán, dolgozatok megírásán és könnyezésen is. De minden egyes nap egy lépéssel közelebb vitt minket ahhoz, hogy betöltsük azt az elhívást, amelyet Isten a szívünkbe helyezett. Viszont tudjuk, hogy bár most lezárul egy hatéves szakasz, nem a tanulás végéhez érkeztünk, hanem egy új, szent kaland kezdetéhez, ami rengeteg új tapasztalatot, kihívást és szolgálatot rejtget.

Főtiszteletű Elöljáróink!

Itt vagyunk szolgálatra készen! Talán most fáradtan, de sokkal bölcsebben és ugyanazzal a buzgósággal mondjuk: „Itt vagyok, engem küldj!” Itt vagyunk, minket küldjenek!

Hideg Ferenc József

Rektori tanévzáró beszéd, 2025. június 25.

„Uram, kegyelmes tetteidről éneklek örökké, nemzedékről nemzedékre hirdetem hűségedet. Mert ezt mondom: Örökké tart kegyelmed, hűséged szilárd, akár az ég.”
(Zsolt 89,2–3)

A zsoltáros szavai hitvallássá és hálaadássá válnak, amikor visszatekintünk a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet elmúlt tanévére. Ebben a tanévben is megtapasztalhattuk Isten megtartó kegyelmét és hűségét. Bizalommal és hálá-

val számolunk be az intézet életéről és munkájáról a tanévzáró ünnepségen, és Isten áldását kérjük közös szolgálatunkra.

Főtiszteletű és Főtisztelendő Püspök Urak, Főjegyző Úr,
Nagyítiszteletű 70, 60 és 50 éve végzett lelkipásztorok!
Nagyítiszteletű Dékán Asszony és Igazgató Úr! Tisztelt Konzul Úr!
Tisztelt Tanári Kar és kedves Munkatársak! Tiszteletes Ifjúság
és kedves Vendégeink!

Nemrég egy tanévzáró ünnepségen vettem részt az egyik kolozsvári templomban. Ahol ültem, egy régi padfirkán pihent meg a tekintetem: „ITT KONFI...” Bizonyára konformációja emlékét örökítette meg valaki, de csak az „R” betűig jutott el. Amikor befejeztem a tanévzáró beszéd megírását, az jutott eszembe, hogy ha én ezt teljes terjedelmében felolvasom, a hallgatóság nem egyszavas emléket, de hosszabb szöveget is róhatna a padokra. A tanévzáró jelentés elérhető lesz az intézet honlapján – most csak a legfontosabb gondolatokat osztom meg.

1. Tanévnyitó

A 2024–2025-ös akadémiai év ünnepélyes megnyitójára 2024. szeptember 15-én került sor. A délelőtti istentiszteleten Dénes István Lukács, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) főjegyzője hirdette az ígét. Délután Éles Éva, az elsőévesek évfolyamfelelős tanára Pál apostol areopáguszi beszédét idézve hangsúlyozta a felkészültség fontosságát, Kovács Sándor rektor pedig a 200 éve született Jókai Mór vallásos világszemléletéről és szellemi örökségéről szólt évnyitó beszédében.

2. Teológiai hallgatók

2.1. Felvételi, létszámadatok

A júliusi és szeptemberi felvételi vizsga után 9 erdélyi és 9 királyhágómelléki református, 2 evangélikus és 2 unitárius, összesen 22 hallgató – 16 férfi és 6 nő – nyert felvételt és iratkozott be az I. évre a 2024–2025-ös tanévre. A II. évfolyamra 24-en, a III. évfolyamra 20-an, a IV. évfolyamra 10-en, az V. évfolyamra 13-an, a VI-ra pedig 27-en iratkoztak be. Hallgatóink létszáma az alapképzésen 76, a magiszterképzésen 40; összesen 116 hallgató. A fenntartó egyházkerületek és egyházak szerint a hallgatók megoszlása a következő: az Erdélyi Református Egyházkerületből (EREK) 58, a KREK-ből 34, a Magyar Unitárius Egyházból (MUE) 18, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházból (RELE) 6 hallgatónk van, százalékarányban: EREK 50%, KREK 29%, MUE 15%, RELE 6%; nemek szerinti megoszlás százalékban: 33% nő, 67% százalék férfi. Az elmúlt évhez viszonyítva 3%-kal csökkent a férfi és ugyanannyival nőtt a nőhallgatók száma. A tanév során három hallgató, két református (II. évf.) és egy unitárius (IV. évf.) hagyta abba tanulmányait, és elhagyta intézetünket.

Évf.	I. évf.		II. évf.		III. évf.		IV. évf.		V. évf.		VI. évf.		Össz.
Egyh.	Ffi/nő	Össz.	Ffi/nő	Össz.	Ffi/nő	Össz.	Ffi/nő	Össz.	Ffi/nő	Össz.	Ffi/nő	Össz.	
EREK	6/3	9	7/4	11	5/2	7	3/2	5	8/2	10	10/6	16	58
KREK	6/3	9	7/1	8	6/2	8	1/1	2	1/1	2	3/2	5	34
UNIT.	2/-	2	2/3	5	2/1	3	2/-	2	-/1	1	1/4	5	18
EV.	2/-	2	-/-	0	1/1	2	1/-	1	-/-	0	1/-	1	6
Össz.	16/6	22	16/6	24	14/6	20	7/3	10	9/4	13	15/12	27	116

Évek óta azt tapasztaljuk, hogy a nyári felvételi időszak során az egyházke-
rületek által meghirdetett helyek nem telnek be, és hogy a férfi hallgatók aránya
folyamatosan csökken. A népszámlálási és demográfiai adatok nem adnak okot
derűlítésre. A csökkenő népesség és a teológiai pálya iránti érdeklődés visszaesé-
se hosszú távon egyházaink szolgálatára is hatással lehet.

E kihívásokra válaszul intézetünk stratégiai célja, hogy növelje a teológiai hi-
vatás ismertségét és vonzerőjét, különösen a fiatalok körében. Ennek érdekében
nagy hangsúlyt fektetünk a közvetlen kapcsolatteremtésre és a pályaorientáció tu-
datos támogatására. Az évente megszervezett nyílt nap is ezt a célt szolgálja. Idén
március 7-én 132 diák és 18 kísérő (lelkipásztor és tanár) vett részt a próbaórákon
és a teológiai képzést bemutató beszélgetéseken. A rendezvény lebonyolítását ön-
kéntes diákok, tanárok és számos intézeti munkatárs segítette, akiknek munkáját
Kató Szabolcs Ferencz koordinálta. Hálásan köszönjük mindannyiuk elkötelezett
és professzionális szolgálatát! (Az eseményről készült beszámolót az intézet hon-
lapján lehet olvasni: <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14218>.)

Fontos lenne a fiatalok körében a digitális jelenlét megerősítése: fiatalokat meg-
szólító YouTube-sorozatok, az Instagram-kampány, a teológushivatásról szóló
podcast-sorozatok, férfighallgatók célzott megszólítása hiteles és személyes példák-
kon keresztül.

2.2. *A teológus diákközösség lelki és közösségi élete*

Kovács E. Bella ifjúsági lelkipásztor részletes jelentésében ismertette a teoló-
gushallgatók lelki és közösségi életét átfogó munkáját. A jelentés kitér a précesek,
a bibliaórák, a missziós szolgálatok és a csendesnapok megszervezésére, valamint
a diákok személyes lelkigondozására, irányítására. A beszámoló több konkrét ja-
vaslatot is tartalmaz a figyelem, a lelki élet és a hallgatói közösség fejlődésének tá-
mogatására.

2.3. *Tehetséggondozás*

A tehetséggondozási tevékenység Balogh Csaba rektorhelyettes koordinálásá-
val az elmúlt időszakban is folytatódott. Az Erdélyi Tudományos Diákköri Kon-

ferencián (ETDK) való részvétel ebben a tanévben visszafogottabb volt: míg az előző években rendszerint 5-7 hallgató nyújtotta be dolgozatát, 2025-ben csupán egy hallgató tudta határidőre elkészíteni és benyújtani pályamunkáját. Örvendetes viszont, hogy az április 15–17. között Szegeden, illetve az április 24–26. között Miskolcon megrendezett 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) az intézetünk hallgatói és alumnusai több díjat is nyertek. A teológiai témájú dolgozatok a Vallás- és hittudomány szekcióban kerültek bemutatásra az alábbiak szerint:

Bíró Beatrix: *A biblioterápia és a „Biblia-terápia”. A bibliai szövegek alkalmazása a biblioterápia módszerével a gyülekezeti pasztoráció gyakorlatában*

Témavezető: Kiss Jenő. (Vallás- és hittudomány I. szekció)

Nagy Norbert: *„Adj számot a sáfárságodról!” A hamis sáfár példázatának Klyne Snodgrass tézisei nyomán kibontakozó új értelmezése*

Témavezető: Czire Szabolcs. (Vallás- és hittudomány II. szekció)

Nagy Eszter: *„Hogy hűséges segítőtársa, gondviselője legyek.” Fiatal családok lelkigondozói kísérése, különös tekintettel a gyermek optimális fejlődésére*

Témavezető: Kiss Jenő. (Vallás- és hittudomány II. szekció)

Nagy Eszter: *„Holtomiglan vagy holtáiglan”? A jegyesbeszélgetés mint házasságkötésre való felkészítés gyakorlatának ismerete keresztyén fiatal házasok körében*

Témavezető: Kiss Jenő. (Vallás- és hittudomány II. szekció)

A fenti pályamunkák mindegyike elismerésben részesült: Nagy Norbert II. díjat, Nagy Eszter III. díjat, Bíró Beatrix pedig különdíjat kapott.

A Humán Tudományok szekcióban a következő dolgozatok képviselték az intézetet:

Demeter Ágnes: *A Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség textíliáinak adományozói a 16–18. században*

László Orsolya: *A Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség klenódiumainak történeti áttekintése a 16–18. században*

Széles László: *Unitárius lelkész életpályák az 1950-es és '60-as években*

Mind a három dolgozat témavezetője Kovács Sándor volt.

Széles László szakcsoportjában III. díjat szerzett.

Az ETDK Berekméri Virág *Transzcendens lények az Énok-hagyományban. A Qumránban talált Énok könyvének 6–11. fejezetei* című dolgozata dicséretben részesült. Vezető szaktanára Papp György volt.

A kiemelkedő eredményeket elért hallgatóknak és témavezetőiknek ezúton is gratulálunk! A bemutatott dolgozatok magas szakmai színvonalukkal hozzájárultak az intézet tudományos megítélésének további erősítéséhez.

2.4. Erasmus+ mobilitások

A 2024–2025-ös tanévben hallgatóink több tanulmányúton is részt vettek az Erasmus+program által biztosított új mobilitási lehetőségeknek köszönhetően.

Október 7–13. között a magiszteri képzés első évfolyama Kató Szabolcs Ferencz évfolyamfelelős tanár kíséretében a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán vett részt egyhetes rövid tanulmányi mobilitási programon. A hallgatók biblikus és rendszeres teológiai tematikájú kurzusokat látogattak.

Október 28. és november 1. között a hollandiai Protestantse Theologische Universiteit, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem és a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet közös szervezésében került sor egy Erasmus+ által támogatott intenzív képzésre, amelyen intézményünk hallgatói is részt vettek. A szakmai program központi témája a *Szövetség és keresztség* kérdésköre volt (lásd még <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/13757>).

2025. március 31. – április 5. között a magiszteri első évfolyam Révkomáromba látogatott, és az Erasmus+ Blended Intensive Program keretében részt vett a Steve Mason kanadai történész és elismert Josephus-kutató szemináriumán.

2.5. A KPTI hallgatói által szervezett főbb események

Április 6-án a KPTI 15 fős csapata vett részt a Wizz Air kolozsvári maratonján. Különböző távokon versenyeztek, és ezzel is erősítették az intézmény közösségi jelenlétét.

3. Intézményi helyzetkép – 2024–2025

A 2024–2025-ös tanévben intézetünk oktatói kara 14 főállású tanárból és 1 kutatóprofesszorból állt. A tanév során egy adjunktusi, két docensi és egy profesz-szori állás került meghirdetésre.

3.1. Személyi változások

Sógor Árpád főtitkárrá választásával pályázatot hirdettünk a megüresedett ifjúsági lelkipásztori állásra. Az új tanügyi törvény értelmében intézetünkben karriertanácsadási irodát (is) kell működtetni, az ifjúsági lelkipásztor megválasztásakor ezt is szem előtt tartotta a pályázatokat elbíráló bizottság. A megüresedett állásra, határozott idejű munkaidőre, Kovács E. Bella lelkipásztort választottuk meg. Beköltetésére 2024. december 15-én, a vasárnap délelőtti akadémiai istentiszteleten került sor. Sógor Árpád 27 évig volt ifjúsági lelkipásztor intézetünkben. Köszönjük lelkiismeretesen és hűségesen végzett szolgálatát. Az új ifjúsági lelkész életére és szolgálatára Isten áldását kérjük (lásd még <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14112>).

2025. április 1-jei hatállyal Bak Ágnes könyvtáros 23 évi könyvtári tevékenység után benyújtotta felmondását. Szakértelme, elkötelezettsége és megbízhatósága rendkívül fontos volt a könyvtári állomány számítógépes feldolgozásában. Köszönjük az intézetben végzett munkáját. A megüresedett könyvtárosi állásra két alkalommal is hirdettünk pályázatot, és egyelőre nem találtunk alkalmas, szakképzett személyt.

Július 1-jei hatállyal Kolumbán Vilmos József egyetemi tanári állását saját kérésére felfüggesztettük püspöki mandátuma idejére. A főtiszteletű püspök úr életére és munkájára Isten áldását kérjük.

3.2. Minőségellenőrzés

2024. december 20-án a KPTI benyújtotta a Romániai Felsőoktatás Minőségért Felelős Ügynökséghez (ARACIS) a belső értékelési jelentést a magiszterképzési program (alkalmazott protestáns pasztorális teológia) szakirány újraértékelése végett.

Az ARACIS akkreditációs bizottsága 2025 áprilisának elején szállt ki helyszíni látogatásra, majd a május 8-án tartott ülésén vizsgálta meg a helyszínen készített jelentést és hagyta jóvá a KPTI magiszteri fokozatú protestáns lelkészképző szakirányának működését. Az akkreditáció értelmében a KPTI 2030 májusáig, azaz a következő vizsgálatig Románia és az Európai Unió által elismert magiszteri képzést szervezhet, és oklevelet bocsáthat ki az összes szakirányon végzett hallgatóinak (lásd még <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14430>).

Köszönjük a munkában részt vevőknek és külön Balogh Csaba rektorhelyettesnek az akkreditációs folyamatban vállalt munkáját, pontosságát és megbízhatóságát.

A doktori iskola akkreditációs dokumentációjának előkészítése folyamatban van, és rövidesen benyújtjuk az illetékes hivatalnak.

3.3. Oktatói versenyvizsgák és előlépések

2024. december 9-én Balogh Csaba rektorhelyettes, az ószövetségi tanszék docense sikeresen letette habilitációs vizsgáját a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Habilitációs dolgozatának címe: *Ókori közel-keleti szövegek az ószövetségi Izrael történetéhez*. A vizsga során egy magyar és egy angol nyelvű tudományos előadást tartott.

Balogh Csaba professzori versenyvizsgájára január 29-én került sor. A benyújtott dokumentáció és az aspiráns meghallgatása után a bizottság kiváló minősítést állapított meg. Február 14-én a KPTI Szenátusa megerősítette a vizsga eredményét, majd a rektor március 1-jei hatállyal nevezte ki Balogh Csabát az intézet professzorának.

Éles Éva, az újszövetségi tanszék tanársegédje június 16-án védte meg sikeresen doktori disszertációját a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Doktori értekezésének címe: *Péter első levele mint a bibliai és a gyakorlati teológia metszéspontja. A levél szövegének és teológiájának homiletikai jelentősége*. Gratulálunk a doktori címhez. Az újszövetségi tanszéken meghirdetett adjunktusi versenyvizsgára júliusban kerül sor. A jelentés elkészítéséig csak Éles Éva tanársegéd nyújtotta be pályázási szándékát.

Június 17-én kerül sor Kató Szabolcs Ferencz református és Koppándi Botond Péter unitárius adjunktusok docensi versenyvizsgájára. Mindkét jelölt sikeresen vizsgázott, előlépésüket a szenátus a július 25-én tartott ülésén erősítette meg. A szép eredményhez ezúton is gratulálunk.

3.4. Az oktatói utánpótlás kérdése

Intézetünk egyik legsürgetőbb feladata az oktatói utánpótlás biztosítása. Már a tavalyi jelentés is jelezte, hogy a tanári kar életkori összetétele nem ideális. Jelenleg két oktató és egy kutató már betöltötte a 65. életévét, és további két oktató közelít e korhatárhoz; az oktatói kar hat tagja 50 év feletti, hárman a 40+ korosztályba tartoznak, és mindössze két főállású tanár van a 30+ korcsoportban.

A romániai tanügyi törvény 219. cikkelye értelmében az oktatók és kutatók nyugdíjkorhatára 65 év, amit a szenátus szakmai és pénzügyi mérlegelés alapján hosszabbíthat meg évente; ez azonban csak átmeneti megoldás.

A 2025–2029 közötti időszakban több, a képzés szempontjából kulcsfontosságú szakterületen fognak megüresedni oktatói állások. Jelenleg betöltetlen az újszövetségi tanszék egyik állása, a másikra a jelentés elkészítése után hirdetünk versenyvizsgát. A rendszeres teológia területén egyik oktató elérte, a másik pedig a 2025–2026-os tanévben éri el a nyugdíjkorhatárt. A gyakorlati teológia tanszék is hasonló helyzetben van, vezető tanára a 2027–2028-as tanévben éri el a nyugdíjkorhatárt.

Bízunk benne, hogy jelenlegi kollégáink még hosszú ideig, jó egészségben véghezvitte munkájukat, ugyanakkor intézményünk jövője és minőségi működése csak tudatos és időben megkezdett utánpótlás-tervezéssel biztosítható.

3.5. Az oktatói utánpótlás érdekében javasolt stratégia

a) Rövid és középtávon szükséges doktori végzettséggel rendelkező fiatal lelkipásztorokat, illetve teológusokat bevonunk az oktatásba, hogy tanársegédi vagy adjunktusi szinten fokozatosan átvehessék a feladatok ellátását.

b) A fenntartó egyházakkal közösen támogatni kell azokat a lelkipásztorokat, illetve teológusokat, akik a gyülekezeti szolgálat mellett vagy után az oktatói pályára is elköteleződnének.

c) Doktori iskola. Bár ennek újraindítása fontos előrelépés, de önmagában nem jelent megoldást. Még ideális esetben is 5-6 év szükséges az első végzettek felkészítésére, és addigra a jelenlegi 50+ nemzedék is nyugdíjkorzelbe kerül. Ezért már most el kell indítani azokat a lépéseket, amelyek biztosítják, hogy a legtehetségesebb doktoranduszok időben bekapcsolódjanak az oktatói munkába.

3.6. Intézményi működés és szervezeti kultúra

Az intézményi működés színvonalának fenntartása érdekében elengedhetetlen, hogy feladatainkat pontosan és következetesen lássuk el. Az oktatói és nevelői munkakör mellett kiemelt jelentőséggel bír az oktatók adminisztratív kötelezettségeinek határidőre történő teljesítése is.

Kifejezetten értékeljük oktatóink sokoldalú egyházi és társadalmi elköteleződését, valamint tudományos tevékenységét, amely intézetünk jó hírnevét erősíti. Ugyanakkor emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy az intézetben végzett munka az elsődleges feladatunk. Köszönöm a főállású és társult oktatóknak, az ifjúsági lelkésznek, az adminisztratív személyzetnek, a könyvtárosoknak és a kisegítő személyzetnek a lelkiismeretesen végzett munkát.

3.7. Tanmenet-revízió

A tanmenet felülvizsgálatát haladéktalanul el kell végeznünk a 2025–2026-os tanévre. Ennek során törekednünk kell az elméleti és gyakorlati tárgyak közötti egyensúly és kapcsolódási pontok megtalálására. A jelenlegi képzési struktúrában túl sok a kötelező, illetve az úgynevezett „kötelezően választható” tantárgy. A hatályos tanügyi törvény értelmében az opcionális diszciplínáknál legalább két alternatívát kell felkínálni a hallgatók számára.

A tanmenet átdolgozásának részeként komolyan megfontolandó a tömbösített, tréningalapú tantárgyak bevezetése, különösen a gyakorlati kompetenciák fejlesztése céljából. Ez nemcsak a képzés hatékonyságát növelné, hanem a hallgatói elköteleződést és tanulási eredményeket is javíthatná.

4. A KPTI tudományos élete

4.1. A könyvtár működése a 2024/2025-ös tanévben

Kurta József főkönyvtáros jelentését összefoglalva elmondhatom, hogy a könyvtár az elmúlt tanévben is végezte alapfeladatát, az oktatók, hallgatók és kutatók információval való ellátását, valamint az állomány feldolgozását és elérhetővé tételét. A könyvállomány számítógépes katalógizálása és digitalizálása is folytatódott, de műszaki problémák miatt a feldolgozott adatok még nem kerülhettek be a könyvtár által használt eCorvina rendszerbe.

Az állomány 368 új címmel bővült, elsősorban adományokból és hagyatékokból. A kölcsönzési adatok csökkenése mellett tovább nőtt a digitális tartalmak iránti érdeklődés.

A fizikai állomány védelmét szerény eszközökkel, de folyamatosan biztosították. A könyvtár szakmai kapcsolatai aktívak maradtak, munkatársai több szakmai úton és konferencián vettek részt.

4.2. Az intézet által szervezett konferenciák

A KPTI tanárai hazai és külföldi tudományos értekezleteken és konferenciákon vettek részt. Intézetünk a 2024–2025-es tanévben több konferenciát is szervezett, illetve fogadott.

a) 2024. november 8–9. között a teológiai intézetben került sor a negyedik Septuaginta Hungarica konferenciára (lásd <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/13860>).

b) 2024. december 4–5-én Heltai Gáspár halálának 450. évfordulójára emlékeztek egy kétnapos műhelykonferencián. A KPTI, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Bölcsészettudományi Karának Magyar Irodalomtudományi Intézete és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság által közösen megszervezett műhelykonferencia Heltai sokoldalú életművének és kulturális örökségének mélyebb megértését tűzte ki célul (lásd <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14086>; <https://www.emc.ro/hir/heltai-gaspar-es-a-16-szazadi-kolozsvar>).

c) 2025. március 19–20. között tartottuk meg a IV. Kolozsvári Tavasz-napok rendszeres teológiai konferenciát. A házigazda intézmény, a Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma és a BBTE Református Tanárképző és Zeneművészeti Kara által közösen szervezett konferencia két napja alatt több mint 25 előadás hangzott el.

d) 2025. május 8-án tizedik alkalommal rendeztük meg az egyháztörténeti konferenciát. Az idei konferencia címe: *Lelkészek, tanárok, patrónusok*. A konferencián 27 előadó vett részt, akik három ország 15 tudományos műhelyét képviselték (lásd <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14424>).

e) 2025. május 14–17. között került sor a Comission for Eastern/Central European and Dutch Inter-University Cooperation (COMENIUS) 13. konferenciájára. A három nap során összesen 36 előadás hangzott el párhuzamos szekciókban (lásd <https://proteo.cj.edu.ro/hu/hirek/14442>).

f) 2025. május 19–23. között Parajdon került sor az intézetünk által felkínált Változásmotiváló lelkigondozás, M(motivációs) I(nterjú)-alapú képzésére 15 református lelkipásztor részvételével.

Intézetünk a 2024–2025-ös tanév során is a tudományos párbeszédet, a teológiai gondolkodás elmélyítését és a történelmi és kulturális örökség megőrzését

szolgált. A hazai és nemzetközi szinten megszervezett tudományos konferenciák ezt tanúsítják. A jövőre nézve az intézetnek az a célja, hogy tudományos eredményeit ne csupán az akadémiai közösség felé közvetítse, hanem a szélesebb társadalmi, egyházi nyilvánosság felé is.

5. A tanári kar tudományos munkássága

5.1. Könyvek

Intézetünk tudományos színvonalát tükrözik az oktatók által írt, fordított, szerkesztett és az intézet kiadásában vagy társkiadóként megjelentetett kötetek. A tanév bő könyvterméssel zárul.

a) Visky Sándor Béla (szerk.): *Látványosság a világnak. A Kolozsvári Tavasz-nyapok előadásai*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet – Egyetemi Műhely Kiadó, 2025.

b) Balogh Csaba: *A korábbiak már beteljesedtek, most újakat mondok. Exegetikai tanulmányok prédikációkhoz*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár 2025, 155 old. (lásd <https://proteo.hu/sites/default/files/documents/publications/2025/1736694585.pdf>).

c) Koppándi Botond Péter: *A szó ereje. A homiletika elmélete és gyakorlata*. Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Budapest–Kolozsvár 2025, 220 old.

d) Czire Szabolcs: *A második igen. Bibliaolvasatok – létükör*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár 2024, 180 old.

d) Czire Szabolcs: *Mélység mélységet szólít*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár 2024, 180 old.

f) Tódor Csaba: *Egy kapcsolati teológia lehetőségei*. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár 2025.

g) Förköli Gábor – Lovas Borbála – Szigeti Molnár Dávid (szerk.): *A prédikáció rétegei a 17. században. Írók, másolók, kompilátorok, hallgatóság*. A kora újkori unitárius prédikációirodalom története Erdélyben és Magyarországon Kutatócsoport – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Budapest 2024, 306 old.

h) Szigeti Molnár Dávid – Deme Kamilla (szerk.): *Az élet átültetett fája. Unitárius Apokalipszis-beszédek a kora újkorból*. A kora újkori unitárius prédikációirodalom története Erdélyben és Magyarországon Kutatócsoport – Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Budapest 2025, 191 old.

5.2. Tanulmányok, tudomány-népszerűsítő írások, cikkek

Intézetünk tanárai a 2024–2025-ös tanévben is több tudományos és szak tanulmányt, tudomány-népszerűsítő írást és cikket publikáltak. A publikációk megtalálhatók az intézet honlapján, ezért a név és cím szerinti felsorolástól eltekintek.

5.3. Tanáraink köszöntése, kitüntetése

Kállay Dezső, intézetünk tanára 2024. március 30-án töltötte be a 65. életévét. Közösségünk június 29-én köszöntötte és nyújtotta át az ő tiszteletére összeállított *Studia Doctorum Theologiae Protestantis* 2024. évi tanulmánykötetet.

Horváth Levente, a rendszeres teológiai tanszék tanára 2025. február 14-én töltötte 65. életévét. Ebből az alkalomból a rendszeres teológiai tanszék neki dedikálta a Tavasz-konferencia kötetét. A kötetet egy életútinterjú nyitja meg, amelyet Éles Éva készített az ünnepelttel.

Május 17-én, a Comenius nemzetközi konferencián Adorjáni Zoltán, intézetünk nyugalmazott professzora „aranygyűrűs teológiai doktor” címet kapott a Magyar Református Egyház Doktorok Kollégiumától. Ez a kitüntetés a teológiai tudományok terén végzett kiemelkedő munkásságának az elismerése.

6. Kiemelkedő rendezvények

A 2024–2025-es tanévben intézetünk több jeles eseményt is szervezett.

Október 22–24. között rendhagyó csendesnapokra került sor Berekfürdőn. Intézetünkben 135-en vettek részt a rendezvényen. Ennek beszámolójából idézem a következőket: „A közös étkezések az együttlét különleges alkalmai voltak. Hatszor is volt alkalmunk különböző asztaltársaságokhoz csatlakozni, egymást jobban megismerni. Rengeteg impulzussal ellátva érkezhettünk haza. Többnyire az »ilyen még nem volt«, »jól telt«, »legyen folytatása« hangulata zárta az eseményt. Isten segítségével: folyt. köv.”

Október 25-én került sor a gyakornoki programban részt vevő mentorok (13), hallgatók (20) és oktatók (4) szakmai találkozójára.

November 22–23-án volt a KPTI és a Gyulafehérvári Római Katolikus Papnevelő Intézet tanárainak éves találkozója. Az eseménynek váltakozva ad otthont Kolozsvár és Gyulafehérvár. Idén ez utóbbi helyen találkoztak a teológiai tanárok.

December 10-én Karl Barth-szimposiumot tartottunk a dísztermében. A szimpózium apropóját Eberhard Busch *Karl Barth* című könyvének megjelenése adta. A könyvet dr. Juhász Tamás, intézetünk emeritus tanára fordította magyar nyelvre.

Március 28–29-én a KREK vezetőse és a KPTI tanári kara találkozott Hegyközszentmiklóson, ahol közös megbeszéléseket folytattak az egyházi és oktatási együttműködésről.

7. A KPTI gazdasági helyzete

Az intézet fenntartását három fő forrás biztosítja: az alapító egyházak hozzájárulása, a román államtól kapott fizetéskiegészítés, valamint a magyar állam által

nyújtott normatív támogatás. Ezeknek köszönhetően az intézet gazdasági helyzete jelenleg stabil.

A tanári és adminisztratív személyzet bérezését hosszú évek után végre sikerült rendeznünk. Bízunk abban, hogy a Vallásügyi Államtitkárság a jövőben is folyósítani fogja a fizetéskiegészítést a jelenlegi tizenöt tanárnak és az adminisztratív személyzetnek. A jelenlegi gazdasági környezet, különösen az országos költségvetési hiány és a megszorító intézkedések az intézetet is érinthetik a jövőben.

Külön köszönet illeti az alapító egyházak püspökeit és a szenátust a méltányosabb bérrendszer kidolgozásában nyújtott támogatásért. Köszönjük Magyarország kormányának az évi normatív támogatást. Fenntartó egyházainknak köszönjük, hogy az intézet sorsát nemcsak szívükön viselik, hanem mind erkölcsileg, mind anyagiilag támogatják. Isten áldása legyen minden támogatónk életén!

7.1. Beruházások és felújítások

A konyhai technikai felszerelések korszerűsítését sikeresen befejeztük. E beruházáshoz egyházaink nyújtottak célirányos támogatást: az EREK a konyhai gépek megvásárlását, a KREK, a MUE és a RELE a felújítási költségeket támogatták.

Az elmúlt tanévben saját költségvetésből két tanári szoba, valamint az ifjúsági lelkész irodájának felújítása is megtörtént. A továbbiakban évente legalább egy tanári szoba felújítását tervezzük. A tantermek berendezése is felújításra szorul, ennek megvalósítása a rendelkezésre álló forrásoktól függ.

Középtávon a bentlakás helyiségeinek (különösen a közösen használt tereknek) az újrafestését és javítását is napirendre kell tűznünk.

Bízunk abban, hogy intézményünk gazdasági stabilitása hosszú távon is fenntartható marad, és lehetőséget teremt a további fejlesztésekre.

A 2024–2025-ös tanévet ezennel bezárom.

Tiéd, Uram, a dicsőség, mi azt tettük, ami kötelességünk volt.

Kolozsvár, 2025. június 13.

Dr. Kovács Sándor rektor

Kilépünk, de nem búcsúzunk

Szeretett Testvéreim, nagytiszteletű Tanári Kar, tisztelt Meghívottak és kedves Diáktársak!

A legutolsó reggeli précesem alkalmával arról beszéltem, hogy hat évvel ezelőtt milyen remegő kézzel és lábakkal tartottam meg első précesemet itt, a díszteremben. Akkor még nem tudtam, hogy ma is ilyen remegve fogok itt állni. Hat évvel ezelőtt átléptük a teológia kapuját, tele kérdésekkel, félelmekkel. Sok isme-